

## DECIZIA nr. 40 din 17 februarie 2025

referitoare la interpretarea dispozițiilor [art. 20<sup>^1</sup> alin. 2<sup>^1</sup>](#), [alin. 2<sup>^2</sup>](#), [alin. 2<sup>^3</sup>](#), [alin. 2<sup>^5</sup>](#) și [alin. 3 din Legea nr. 80/1995](#) privind statutul cadrelor militare

EMITENT • ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 398 din 5 mai 2025](#)

Data intrării în vigoare 05-05-2025

Dosar nr. 2.100/1/2024

|                              |                                                                                    |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Mariana Constantinescu       | - vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului |
| Carmen Elena Popoiag         | - președintele Secției I civile                                                    |
| Adina Oana Surdu             | - președintele Secției a II-a civile                                               |
| Ionel Barbă                  | - pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal                |
| Lavinia Curelea              | - judecător la Secția I civilă                                                     |
| Simona Lala Cristescu        | - judecător la Secția I civilă                                                     |
| Mariana Hortolomei           | - judecător la Secția I civilă                                                     |
| Irina Alexandra Boldea       | - judecător la Secția I civilă                                                     |
| Diana Florea Burgazli        | - judecător la Secția I civilă                                                     |
| Roxana Popa                  | - judecător la Secția a II-a civilă                                                |
| Cosmin Horia Mihăianu        | - judecător la Secția a II-a civilă                                                |
| Ștefan Ioan Lucaciuc         | - judecător la Secția a II-a civilă                                                |
| Mihaela Mîneran              | - judecător la Secția a II-a civilă                                                |
| Marcela Marta Iacob          | - judecător la Secția a II-a civilă                                                |
| Gabriela Elena Bogasiu       | - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal                        |
| Alina Nicoleta Ghica-Velescu | - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal                        |
| Vasile Bîcu                  | - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal                        |
| Ramona Maria Gliga           | - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal                        |
| Iulia Craiu                  | - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal                        |

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 2.100/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor [art. 520 alin. \(8\) din Codul de procedură civilă](#) și ale [art. 35 alin. \(1\) din Regulamentul](#) privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin [Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023](#), cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul).
2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.
3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul [art. 36 din Regulament](#).
4. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Tribunalul Arad - Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 1.747/108/2024 și de Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 349/114/2023.
5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că Universitatea de Vest din Timișoara a transmis o opinie scrisă cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării inițiale.
6. Constatând că nu sunt chestiuni prelabile, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

### I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Tribunalul Arad - Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin încheierea din 24 septembrie 2024, în Dosarul nr. 1.747/108/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale ([Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#)), în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup>, alin. 2<sup>2</sup>, alin. 2<sup>3</sup>, alin. 2<sup>5</sup> și alin. 3 din Legea nr. 80/1995](#) privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, pot fi interpretate în sensul că dreptul la compensația lunară pentru chirie poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 2.100/1/2024.

9. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată, cu nr. 2.205/1/2024, sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 349/114/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare, și ale [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#) privind stabilirea condițiilor de acordare în beneficiul polițiștilor de penitenciare a compensației lunare a chiriei, precum și a compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței, cu modificările și completările ulterioare, se aplică exclusiv polițiștilor de penitenciare care obțin contractarea unui credit ipotecar /imobiliar după intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#), adică după data de 1 august 2019.

10. Având în vedere existența unei legături între obiectul primei sesizări și obiectul sesizării înregistrate ulterior, în temeiul [art. 2 alin. \(4\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) s-a dispus conexarea Dosarului nr. 2.205 /1/2024 la Dosarul nr. 2.100/1/2024.

## II. Dispozițiile legale supuse interpretării

11. [Legea nr. 80/1995](#) privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare ([Legea nr. 80/1995](#))

### Articolul 20<sup>1</sup>

Cadrele militare în activitate numite în prima funcție/mutate în interesul serviciului, detașate și/sau împuternicite într-o altă garnizoană decât cea în care își au domiciliul și care nu dețin locuință proprietate personală în acea garnizoană, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, au dreptul la o compensație lunară pentru chirie de până la 50% din solda lunară.

Cadrele militare în activitate numite în prima funcție, mutate în interesul serviciului, detașate și/sau împuternicite într-o garnizoană în care își au domiciliul, dar care nu dețin locuință proprietate personală, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, pot beneficia, în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită prin ordin al ministrului apărării naționale, de compensația lunară pentru chirie, prevăzută la alin. 1, la propunerea comandanților sau a șefilor cadrelor militare respective.

Cadrele militare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. 1 și 2 și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la alin. 1, dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar sau pentru contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate.

În situația prevăzută la alin. 2<sup>1</sup>, compensația lunară pentru chirie se acordă pentru o singură locuință achiziționată pe timpul carierei. Compensația lunară pentru chirie nu se poate acorda concomitent pentru situația prevăzută la alin. 1 și 2 și pentru situația prevăzută la alin. 2<sup>1</sup>, caz în care cadrul militar optează pentru una dintre aceste situații. Ministerul Apărării Naționale nu îi asigură cadrului militar care a optat pentru situația prevăzută la alin. 2<sup>1</sup> un spațiu de locuit corespunzător în garnizoana unde acesta a achiziționat locuința pe durata existenței situației de la alin. 2<sup>1</sup>.

Pentru persoanele prevăzute la alin. 2<sup>1</sup>, sumele se justifică cu un contract de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe. (...)

Prin rata lunară prevăzută la alin. 2<sup>1</sup> se înțelege suma tuturor costurilor lunare generate de contractul de credit ipotecar/ imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau de contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe conform scadențarului de plată, mai puțin cele legate de rambursările anticipate, eventualele dobânzi penalizatoare și alte costuri care nu se regăsesc în scadențarul de plată a ratelor lunare.

Cuquantumul concret al compensației prevăzute la alin. 1, 2 și 2<sup>1</sup>, precum și condițiile de acordare a acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului apărării naționale.

12. [Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#) privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cadrelor militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale, cu modificările și completările ulterioare ([Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#))

#### Articolul 4<sup>1</sup>

Cadrul militar aflat în situația prevăzută la art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup> din Legea nr. 80/1995, cu modificările și completările ulterioare, care optează pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar /imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței, beneficiază de compensația lunară pentru chirie dacă îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 2 lit. a), c) și d) sau art. 3 alin. (1) lit. b), b<sup>1</sup>), c) și f), precum și următoarele condiții:

- a)** nu deține locuință proprietate personală nici el și nici soția/soțul în garnizoana/localitatea în care a fost numit în prima funcție, a fost mutat în interesul serviciului, a fost detașat și/sau împuternicit, alta decât cea achiziționată prin creditul ipotecar/imobiliar sau prin contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate pentru care se solicită acordarea compensației lunare pentru chirie;
- b)** prezintă, în copie, un contract de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe, încheiat în nume propriu sau împreună cu soția /soțul. Contractul de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe va fi însoțit de contractul de vânzare-cumpărare a locuinței respective. Nu se acordă compensația lunară pentru chirie în situația în care contractul de vânzare-cumpărare sau contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate este încheiat cu copiii /părinții cadrului militar în activitate ori ai soțului/soției acesteia/acestuia;
- c)** locuința achiziționată prin credit ipotecar/imobiliar sau prin contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate să fie astfel situată încât să îi permită cadrului militar îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aprecierea îndeplinirii acestei condiții se face de către comisia prevăzută la art. 1 alin. (4), iar pentru comandant aprecierea se face de către comisia stabilită la eșalonul imediat superior.

**13.** Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 145/2019)

#### Articolul 111

**(1)** Polițiștii de penitenciare au dreptul la atribuirea unei locuințe de serviciu dacă, în localitatea unde își desfășoară activitatea, ei, soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu dețin o locuință în proprietate ori nu li s-a atribuit locuință de către autoritățile administrației publice locale.

**(2)** Polițiștii de penitenciare cărora nu li s-a acordat locuință potrivit prevederilor alin. (1) și care nici ei și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu au în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea au dreptul la compensarea lunară a chiriei în cuantum de până la 50% din salariul lunar net, dar nu mai mult decât chiria prevăzută în contractul de închiriere încheiat în condițiile legii, inclusiv pentru locuințele atribuite de către autoritățile administrației publice locale sau pentru locuințele de serviciu. În situația inexistenței unui fond locativ corespunzător în localitatea unde își desfășoară activitatea, contractul de închiriere poate avea ca obiect o locuință situată într-o localitate aflată la o distanță de maximum 70 km, în cazul în care nici polițistul de penitenciare și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu au în proprietate personală o locuință în acea localitate sau în altă localitate situată mai aproape de locul de muncă.

**(3)** Dacă polițiștii de penitenciare, inclusiv soțul/soția acestora sau copiii aflați în întreținerea acestora au înstrăinat o locuință, în localitatea în care își desfășoară activitatea, după data încadrării în sistemul administrației penitenciare, aceștia nu beneficiază de prevederile alin. (1) și (2).

**(4)** Nu se acordă compensația lunară pentru chirie în situația în care contractul de închiriere a fost încheiat cu rudele de până la gradul II inclusiv ale polițistului de penitenciare ori ale soției/soțului acestuia/acesteia.

**(5)** Polițiștii de penitenciare cărora li s-a atribuit o locuință de serviciu pot solicita schimbarea acesteia și atribuirea unei alte locuințe disponibile în fondul locativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau al unității penitenciare în cauză, care să corespundă nevoilor locative ale polițistului de penitenciare, soțului/soției acestuia și copiilor aflați în întreținere. Prevederile alin. (8) teza a 2-a rămân aplicabile. Cererile de schimb de locuințe se soluționează cu prioritate.

**(6)** Prin excepție de la prevederile alin. (2), medicii rezidenți angajați în poliția penitenciară pot solicita chirie în localitatea unde efectuează studiile de rezidențiat.

**(7)** De prevederile alin. (2) beneficiază și polițiștii de penitenciare cărora li s-a atribuit o locuință de serviciu din fondul locativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau, după caz, al unității penitenciare în cauză, care nu mai corespunde nevoilor locative ale polițistului de penitenciare, soțului/soției acestuia și copiilor aflați în întreținere și la care cel în cauză renunță. Prevederile alin. (8) teza a 2-a rămân aplicabile.

**(8)** Beneficiază de prevederile alin. (2) și polițistul de penitenciare care a avut în proprietate o locuință, în localitatea în care își desfășoară activitatea, și care, după data încadrării în sistemul administrației penitenciare, pentru motive neimputabile, a pierdut dreptul de proprietate asupra acesteia. Dreptul prevăzut de prezentul alineat se acordă în urma efectuării unei anchete sociale, efectuată de către o comisie constituită prin act al conducătorului unității în care este încadrat polițistul de penitenciare.

**(9)** Polițiștii de penitenciare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. (2) și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (2), dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar sau pentru contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate.

**(10)** Dreptul prevăzut la alin. (9) se menține în cazul transferului sau încadrării funcționarilor publici cu statut special într-o altă instituție din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.

**(11)** În situația prevăzută la alin. (9) compensația lunară pentru chirie se acordă pentru o singură locuință achiziționată pe timpul carierei. Compensația lunară pentru chirie nu se poate acorda concomitent pentru situația prevăzută la alin. (2) și pentru situația prevăzută la alin. (9), caz în care polițistul de penitenciare optează pentru una dintre aceste situații.

**(12)** Drepturile prevăzute de prezentul articol nu au caracter salarial și nu se impozitează.

**(13)** Condițiile de acordare a drepturilor prevăzute de prezentul articol se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

**14.** [Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#) privind stabilirea condițiilor de acordare în beneficiul polițiștilor de penitenciare a compensației lunare a chiriei, precum și a compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței, cu modificările și completările ulterioare ([Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#))

#### **Articolul 25**

**(1)** Polițiștii de penitenciare care au contractat un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau care au încheiat un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe după data intrării în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#) privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare, și până la intrarea în vigoare a prezentului ordin beneficiază de compensația lunară a chiriei care poate fi utilizată pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rată, de la data depunerii cererii la compartimentul resurse umane, dacă la acel moment îndeplineau condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie.

**(2)** Persoanele menționate la alin. (1) au obligația de a completa documentația necesară în termen de 30 de zile calendaristice de la intrarea în vigoare a prezentului ordin.

**(3)** În situația nerespectării termenului prevăzut la alin. (2), plata compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rată se va realiza, în condițiile legii și ale prezentului ordin, începând cu data înregistrării ultimului document din componența documentației.

### **III. Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora sau invocat chestiunile de drept**

**A.** Dosarul nr. 1.747/108/2024 al Tribunalului Arad - Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale

**15.** Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Arad cu nr. 1.747/108/2024, reclamantul a solicitat obligarea pârâtului Inspectoratul de Jandarmi Județean Arad la plata compensației lunare pentru chirie în scopul achitării ratei/fracțiunii de rată aferente unui credit ipotecar/imobiliar destinat construirii unei locuințe, începând cu 7 decembrie 2022.

**16.** În motivare, reclamantul a susținut că solicitarea sa de acordare a compensației lunare pentru chirie a fost refuzată de către comisia constituită la nivelul unității, întrucât a contractat un credit pentru construirea unui imobil, iar nu pentru achiziționarea acestuia. Or, nu există o justificare obiectivă pentru excluderea cadrelor militare care au contractat un credit pentru construirea unei locuințe, de la beneficiul legal constând în compensarea unei fracțiuni din ratele contractate.

**17.** Pârâta a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată, susținând că normele legale incidente nu extind posibilitatea acordării compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit imobiliar/ipotecar destinat achiziționării unei locuințe în cazul construirii unei locuințe.

**18.** La termenul din 24 septembrie 2024, Tribunalul Arad - Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat instanța supremă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a suspendat judecata până la soluționarea sesizării.

**B.** Dosarul nr. 349/114/2023 al Curții de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal

- 19.** Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Buzău cu nr. 349/114/2023, reclamantul a solicitat obligarea pârâtului Penitenciarul Focșani la acordarea compensației lunare pentru chirie în vederea plății ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe, începând cu luna decembrie 2022.
- 20.** Prin Sentința nr. 483 din 11 septembrie 2023, Tribunalul Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea, ca neîntemeiată, reținând că reclamantul nu îndeplinește condiția impusă de [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) în vederea acordării compensației lunare pentru chirie, având în vedere că acesta a dobândit o locuință anterior intrării în vigoare a normei supuse interpretării.
- 21.** Împotriva acestei sentințe, reclamantul a declarat recurs prin care a invocat motivul de casare prevăzut de [art. 488 alin. \(1\) pct. 8 din Codul de procedură civilă](#), susținând că [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) nu limitează în mod expres acordarea compensației lunare la persoanele care contractează un credit ipotecar/imobiliar după data intrării în vigoare a acestei legi.
- 22.** La termenul din 24 septembrie 2024, Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat instanța supremă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a suspendat judecata până la soluționarea sesizării.
- IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii**
- 23.** Completul de judecată din cadrul Tribunalului Arad a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#).
- 24.** În acest sens a menționat că de lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, având în vedere că reclamantul solicită acordarea compensației lunare pentru chirie în vederea achitării ratei/fracțiunii de rată aferente unui credit ipotecar contractat în vederea edificării unei construcții cu destinația de locuință.
- 25.** A mai arătat că instanța supremă nu a statuat asupra acestei chestiuni de drept, care nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.
- 26.** Completul de judecată din cadrul Curții de Apel Ploiești a apreciat că sesizarea îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#).
- 27.** Astfel, instanța de trimitere a subliniat că se impune lămurirea modalității de aplicare a [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) și a [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#), în sensul stabilirii împrejurării dacă aceste dispoziții se aplică exclusiv polițiștilor de penitenciare care obțin contractarea unui credit imobiliar/ipotecar după intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#), adică după data de 1 august 2019.
- 28.** A mai arătat că dispozițiile legale incidente se referă la polițiștii de penitenciare și nu au fost interpretate de instanța supremă în mecanismele de unificare a practicii judiciare.
- V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept**
- 29.** Părțile nu au prezentat puncte de vedere asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării.
- VI. Punctele de vedere ale completurilor care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept**
- 30.** Completul de judecată din cadrul Tribunalul Arad a apreciat că pentru rezolvarea chestiunii de drept în discuție trebuie avută în vedere finalitatea urmărită prin [art. II din Legea nr. 288/2018](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative ([Legea nr. 288/2018](#)), prin care a fost completat și [art. 20<sup>1</sup> din Legea nr. 80/1995](#), introducându-se [alin. 2<sup>1</sup>-2<sup>3</sup>](#), în sensul că militarii care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit [alin. 1 și 2](#) ale aceluiași articol și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la [alin. 1](#), dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar sau pentru contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate.
- VII. Jurisprudența instanțelor naționale**
- 31.** Instanțele judecătorești consultate au transmis atât hotărâri judecătorești relevante, cât și puncte de vedere teoretice ale judecătorilor asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării.
- 32.** Cu privire la prima chestiune de drept, s-au conturat două opinii.
- 33.** Astfel, într-o primă opinie s-a apreciat că dreptul la compensația lunară pentru chirie poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe.
- 34.** S-a argumentat în sensul că legiuitorul a urmărit să asigure cadrelor militare dreptul la o locuință indiferent de modalitatea de obținere a acestui drept (credit pentru achiziționarea locuinței sau credit pentru construirea locuinței), cât timp compensația lunară pentru chirie nu depășește rata lunară aferentă creditului ipotecar/imobiliar.
- 35.** În cea de-a doua opinie s-a apreciat că dreptul la compensația lunară pentru chirie nu poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe.

**36.** S-a argumentat în sensul că dispozițiile legale incidente nu extind posibilitatea acordării compensației lunare pentru chirie în scopul achitării ratei/fracțiunii din rata aferentă creditului ipotecar/imobiliar destinat construirii unei locuințe.

**37.** A fost exprimată și o opinie nuanțată în sensul că dreptul la acordarea compensației lunare pentru chirie se naște la momentul finalizării construcției cu destinație de locuință.

**38.** S-a argumentat că dispozițiile legale care recunosc dreptul la acordarea compensației lunare pentru chirie cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea achiziționării unei locuințe se aplică prin analogie și celor care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe, la momentul la care construcția a fost finalizată.

**39.** Cu privire la a doua chestiune de drept, s-a conturat o singură opinie.

**40.** Astfel, s-a apreciat că dispozițiile [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) și ale [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#) se aplică exclusiv polițiștilor de penitenciare care contractează un credit ipotecar/imobiliar după intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#), adică după data de 1 august 2019.

**41.** S-a argumentat că utilizarea timpului prezent al verbelor „a contracta” și „a încheia” în cuprinsul [art. 111 alin. \(9\) din Legea nr. 145/2019](#) denotă intenția legiuitorului de acordare a beneficiului compensației lunare pentru plata ratelor numai polițiștilor de penitenciare care încheie contracte de credit, destinate achiziționării unei locuințe, după intrarea în vigoare a acestei legi. În plus, acest text de lege nu poate fi aplicat, retroactiv, unor contracte de credit ipotecar încheiate înainte de intrarea în vigoare a legii.

**42.** Ministerul Public -- Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problemele de drept care formează obiectul sesizărilor conexe.

#### **VIII. Jurisprudența Curții Constituționale**

**43.** Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării.

#### **IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

**44.** Prin [Decizia nr. 12 din 19 iunie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 13 iulie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis sesizarea și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 31 alin. \(1<sup>2</sup>\) din Legea nr. 360/2002](#) privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, introduse prin [art. I din Legea nr. 288/2018](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative, dreptul la compensația lunară pentru chirie, pentru plata ratelor de credit, nu poate fi recunoscut polițiștilor care au încheiat contracte de credit ipotecar/imobiliar anterior intrării în vigoare a [Legii nr. 288/2018](#).”

#### **X. Opiniile specialiștilor consultați**

**45.** Universitatea de Vest din Timișoara a apreciat că dispozițiile [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup>, alin. 2<sup>2</sup>, alin. 2<sup>3</sup>, alin. 2<sup>5</sup> și alin. 3 din Legea nr. 80/1995](#) nu pot fi interpretate în sensul că dreptul la compensație lunară pentru chirie poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar/imobiliar în vederea construirii unei locuințe.

#### **XI. Raportul asupra chestiunii de drept**

**46.** Judecătorii-raportori au apreciat că numai prima sesizare este admisibilă, apreciind că dreptul la compensația lunară pentru chirie nu poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe.

#### **XII. Înalta Curte de Casație și Justiție**

##### **XII.1. Asupra admisibilității sesizărilor**

**47.** Potrivit [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), „dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la [art. 1](#), completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

**48.** În conformitate cu prevederile [art. 1 alin. \(1\) din același act normativ](#), „prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”.

**49.** Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la [art. 1 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62 /2024](#), legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

- a)** existența unei cauze aflate în curs de judecată;

- b)** completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c)** existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;
- d)** chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.
- 50.** Spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), în procedura reglementată de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită.
- 51.** De asemenea, în această procedură Înalta Curte de Casație și Justiție poate fi sesizată și de completurile de judecată investite cu soluționarea cauzelor în primă instanță, iar nu doar de către completurile de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor investite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.
- 52.** Verificând îndeplinirea condițiilor subsumate prevederilor [art. 1 alin. \(1\) și \(3\)](#) și ale [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), se constată că procesul în care a fost formulată sesizarea inițială are ca obiect obligarea pârâtului Inspectoratul de Jandarmi Județean Arad la plata compensației lunare pentru chirie în scopul achitării ratei/fracțiunii de rată aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat construirii unei locuințe, începând cu data de 7 decembrie 2022.
- 53.** Totodată, procesul în care a fost formulată sesizarea conexată are ca obiect obligarea pârâtului Penitenciarul Focșani la acordarea compensației lunare pentru chirie în vederea plății ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe, începând cu luna decembrie 2022.
- 54.** Cu titlu prealabil, instanța supremă notează că, potrivit [art. 1 alin. 2 din Legea nr. 80/1995](#), cadrele militare sunt în serviciul națiunii, iar beneficiul compensării chiriei în vederea plății ratelor de credit este suportat din fonduri publice, astfel încât pretențiile deduse judecătii se circumscriu unor drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul [art. 1 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#).
- 55.** Astfel, în conformitate cu prevederile [art. 76 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal](#), cu modificările și completările ulterioare ([Codul fiscal](#)), sunt considerate venituri din salarii toate veniturile în bani și/sau în natură obținute de o persoană fizică rezidentă ori nerezidentă ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă acordate persoanelor care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor.
- 56.** Împrejurarea că aceste venituri nu sunt impozabile, potrivit [art. 76 alin. \(4\) lit. d\) din Codul fiscal](#), nu schimbă calificarea lor juridică de drepturi de natură salarială, de vreme ce ele sunt acordate în legătură cu munca, pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.
- 57.** Prin urmare, în considerarea scopului [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), sintagma „drepturi de natură salarială” trebuie interpretată extensiv, astfel încât să includă toate drepturile atașate raporturilor de serviciu sau de muncă, în condițiile în care angajatul este plătit din fonduri publice.
- 58.** Cauza în care a fost formulată sesizarea inițială se află în primă instanță, pe rolul unui complet de judecată specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului Arad, iar cauza în care a fost formulată sesizarea conexată se află în ultimă instanță, pe rolul unui complet de judecată din cadrul Curții de Apel Ploiești.
- 59.** În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, instanța supremă constată că această cerință instituie o dublă condiționare: pe de o parte, trebuie să existe o chestiune de drept și, pe de altă parte, trebuie să fie stabilită dependența între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.
- 60.** Cu referire la primul aspect, în lipsa unei definiții legale a noțiunii, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formată în aplicarea [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), s-a statuat în mod constant în sensul că, pentru a se putea discuta de existența unei chestiuni de drept, este necesar ca problema de drept antamată „să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii” (cu titlu exemplificativ, pot fi evocate [Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, și [Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).
- 61.** Deși noul act normativ a preluat întocmai noțiunea utilizată de legiuitor în cuprinsul [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), îndeplinirea acestei condiții de admisibilitate a sesizării se impune a fi analizată în contextul particularităților procedurii reglementate de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), care are caracter special și parțial derogatoriu de la dispozițiile de drept comun.

**62.** Astfel, verificând îndeplinirea acestei condiții, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că prima chestiune de drept presupune a se stabili dacă dispozițiile [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup>, alin. 2<sup>2</sup>, alin. 2<sup>3</sup>, alin. 2<sup>5</sup> și alin. 3 din Legea nr. 80/1995](#) pot fi interpretate în sensul că dreptul la compensația lunară pentru chirie poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe.

**63.** De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, dat fiind că reclamantul din procesul în care a fost formulată sesizarea inițială pretinde obligarea pârâtului la plata compensației lunare pentru chirie în scopul achitării ratei/fracțiunii de rată aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat construirii unei locuințe, începând cu data de 7 decembrie 2022.

**64.** Punctele de vedere teoretice și hotărârile judecătorești transmise de instanțele consultate relevă existența unui risc de conturare a unei practici judiciare neunitare cu privire la prima chestiune de drept invocată.

**65.** Existența acestui risc, precum și un eventual impact direct și considerabil asupra bugetului general consolidat demonstrează necesitatea declanșării mecanismului de unificare a practicii judiciare consacrat de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#).

**66.** De asemenea, se constată că instanța supremă nu a statuat asupra primei chestiuni de drept și aceasta nici nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

**67.** Prin sesizarea conexată se solicită instanței supreme să stabilească dacă dispozițiile [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) și ale [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#) se aplică exclusiv polițiștilor de penitenciare care obțin contractarea unui credit ipotecar/imobiliar după intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#), respectiv după data de 1 august 2019.

**68.** Răspunsurile transmise de instanțele consultate relevă însă o abordare unitară cu privire la această chestiune de drept, fiind conturată o singură opinie consolidată la nivel jurisprudențial, în sensul că dispozițiile [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) și ale [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#) se aplică exclusiv polițiștilor de penitenciare care contractează un credit ipotecar/imobiliar după intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#), respectiv după data de 1 august 2019.

**69.** Astfel, instanțele judecătorești nu au întâmpinat dificultăți în soluționarea cauzelor în care s-a invocat aplicabilitatea dispozițiilor [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) și ale [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#) de către polițiștii de penitenciare care au contractat un credit ipotecar/imobiliar înainte de intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#).

**70.** Rezolvarea unitară a acestei chestiuni de drept a fost determinată de pronunțarea [Deciziei nr. 12 din 19 iunie 2023](#) a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin care s-a statuat în sensul că dispozițiile [art. 31 alin. \(1\)<sup>2</sup> din Legea nr. 360/2002](#) se interpretează în sensul că dreptul la compensația lunară pentru chirie, pentru plata ratelor de credit, nu poate fi recunoscut polițiștilor care au încheiat contracte de credit ipotecar/imobiliar anterior intrării în vigoare a [Legii nr. 288/2018](#).

**71.** Pornind de la conținutul similar al dispozițiilor interpretate prin [Decizia nr. 12 din 19 iunie 2023](#) a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, cu cel al prevederilor [art. 111 alin. \(9\) din Legea nr. 145/2019](#), în practica judiciară conturată la nivelul curților de apel s-a stabilit că raționamentul expus în această decizie poate fi aplicat mutatis mutandis și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

**72.** Rezolvarea în această manieră a chestiunii de drept antamate prin sesizarea conexată relevă inexistența unui risc real de apariție a practicii judiciare neunitare la nivel național în această materie, aspect de natură să confirme împrejurarea că problema de drept disputată nu prezintă o dificultate suficient de mare, astfel încât să justifice intervenția instanței supreme în scopul pronunțării unei hotărâri prealabile.

**73.** De altfel, în chiar preambulul [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) se face referire la necesitatea identificării unor remedii procedurale eficiente care să asigure „îndeplinirea dezideratului unei practici judiciare unitare în materia supusă reglementării”.

**74.** Or, acest deziderat a fost deja atins în practica judiciară ca urmare a aplicării mutatis mutandis a raționamentului expus în [Decizia nr. 12 din 19 iunie 2023](#) a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, fiind soluționată unitar chestiunea de drept referitoare la sfera de aplicare a dispozițiilor [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) și ale [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#), respectiv doar polițiștilor de penitenciare care obțin contractarea unui credit ipotecar/imobiliar după intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#), respectiv după data de 1 august 2019.

## **XII.2. Asupra fondului sesizării**

**75.** Dat fiind că numai sesizarea inițială îndeplinește toate condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), se impune pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o dezlegare de principiu chestiunii de drept referitoare la interpretarea dispozițiilor [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup>, alin. 2<sup>2</sup>, alin. 2<sup>3</sup>, alin. 2<sup>5</sup> și alin. 3 din Legea nr. 80/1995](#), în sensul de a se stabili dacă dreptul la compensația lunară pentru chirie poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe.

- 76.** Cu titlu prealabil, Înalta Curte de Casație și Justiție notează că situația premisă care a generat problema de drept în discuție este următoarea: Reclamantul a depus, la data de 7 decembrie 2022, la secretariatul unității sale un raport privind solicitarea de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite cadrelor militare, în vederea achitării ratei/fracțiunii din rata aferentă unui credit ipotecar destinat construirii unei locuințe, la care a atașat documentele prevăzute de [Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#). În urma analizării acestora, comisia constituită la nivelul unității a propus respingerea solicitării de acordare a compensației lunare, în baza [art. 4<sup>1</sup> din Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#). Contestația formulată împotriva refuzului de acordare a compensației lunare a fost respinsă prin dispoziția din 13 ianuarie 2023 a adjunctului Inspectorului General al Jandarmeriei Române. Reclamantul a susținut că nu există o justificare obiectivă pentru excluderea cadrelor militare care au contractat un credit pentru construirea unei locuințe, de la beneficiul legal constând în compensarea unei fracțiuni din ratele contractate, fiind evident că scopul avut în vedere la adoptarea acestui act normativ nu a fost atins. A mai arătat că există și o discriminare față de cadrele militare care au contractat un credit pentru achiziționarea unei locuințe și care au beneficiat de respectiva compensație.
- 77.** Prin urmare, problema de drept supusă dezlegării presupune a se stabili în ce măsură cadrele militare aflate în ipoteza prevăzută de lege pot beneficia de compensația lunară pentru chirie în vederea construirii unei locuințe.
- 78.** Un scurt istoric al reglementării compensației pentru chirie acordate cadrelor militare relevă că, începând cu anul 1995, [art. 9 alin. 1 lit. b\) din Legea nr. 80/1995](#) a reglementat dreptul cadrelor militare la o locuință de serviciu, gratuită.
- 79.** În lipsa unui spațiu de locuit adecvat oferit de angajator, cadrul militar mutat în interesul serviciului, într-o altă garnizoană decât cea în care își avea domiciliul, beneficia de o compensație lunară pentru chirie, potrivit [art. 20 alin. 1 din Legea nr. 80/1995](#), în forma inițială a legii.
- 80.** Articolul 20 alin. 1 a fost abrogat prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2004](#) pentru modificarea [Legii nr. 80/1995](#) privind Statutul cadrelor militare, care a transpus prevederile sale în [art. 20<sup>1</sup> alin. 1 din Legea nr. 80/1995](#) și a extins, prin alin. 2 al aceluiași articol, aria beneficiarilor, pentru a include și cadrele militare numite în prima funcție/mutate în interesul serviciului, detașate și/sau împuternicite într-o garnizoană în care își au domiciliul, dar care nu dețin o locuință proprietate personală și cărora nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător.
- 81.** Ulterior, [alin. 2<sup>1</sup>-2<sup>3</sup> ale art. 20<sup>1</sup> din Legea nr. 80/1995](#) au diversificat scopurile compensației, permițând, alternativ, alocarea ei și pentru plata ratelor aferente achiziției unei locuințe. Aceste dispoziții au fost introduse prin [Legea nr. 288/2018](#), simultan și având un conținut similar cu [art. 31 alin. \(1<sup>2</sup>\)-\(1<sup>4</sup>\) din Legea nr. 360/2002](#).
- 82.** Autorii propunerii legislative, sintetizând situația locativă pe care o pot avea acești salariați, au reținut că „personalul (...) poate fie să aibă o locuință în proprietate, fie să nu aibă o astfel de locuință, caz în care are dreptul să beneficieze, în condițiile legii de locuință (de serviciu sau de intervenție) sau de sumă compensatorie pentru chirie de la angajator“, context în care au propus ca „suma compensatorie acordată cu titlu de chirie cadrelor vizate să poată fi utilizată de către acestea fie în vederea achitării chiriei, fie în vederea achitării ratei (fracțiunii din rată) pe care o plătesc pentru achiziția unei locuințe.“
- 83.** Astfel, fundamentându-se pe premisa dificultăților financiare care au restrâns capacitatea statului de a asigura un spațiu locativ adecvat, pe fondul pensionărilor masive ale cadrelor vizate, dar și pe constatarea că limitarea utilizării compensației exclusiv la operațiunile de închiriere a avut o eficiență redusă în îndeplinirea obiectivului de loializare a personalului, [Legea nr. 288/2018](#) a extins sfera de utilizare a compensației pentru chirie, permițând, alternativ, și acoperirea obligațiilor financiare periodice aferente achiziției unei locuințe.
- 84.** Astfel, potrivit [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup> din Legea nr. 80/1995](#), „Cadrele militare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. 1 și 2 și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la alin. 1, dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar sau pentru contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate“.
- 85.** De asemenea, în conformitate cu prevederile [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>3</sup> din aceeași lege](#), „Pentru persoanele prevăzute la [alin. 2<sup>1</sup>](#), sumele se justifică cu un contract de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe“.
- 86.** Potrivit dispozițiilor [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>5</sup> din Legea nr. 80/1995](#), „Prin rata lunară prevăzută la [alin. 2<sup>1</sup>](#) se înțelege suma tuturor costurilor lunare generate de contractul de credit ipotecar/ imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau de contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe conform scadențarului de plată, mai puțin cele legate de rambursările anticipate, eventualele dobânzi penalizatoare și alte costuri care nu se regăsesc în scadențarul de plată a ratelor lunare“.

**87.** Analiza expunerii de motive a [Legii nr. 288/2018](#), precum și a prevederilor legale ce au materializat-o impune concluzia că dreptul cadrelor militare la compensația pentru chirie, respectiv la plata ratelor este numai subsidiar îndreptățirii acestora la asigurarea de către angajator a unui spațiu de locuit corespunzător, în vederea îndeplinirii adecvate a atribuțiilor de serviciu, și se naște în momentul neîndeplinirii obligației legale a angajatorului.

**88.** Totodată, sintagma „achiziția unei locuințe” - utilizată de către legiuitor în expunerea de motive - obiectivează finalitatea propunerii legislative - dobândirea de către personalul eligibil a dreptului de proprietate asupra unei construcții, a unui imobil în care se poate locui. Această destinație este esențială în determinarea sferei utilizării alternative a compensației și exclude, de plano, valorificarea ei în vederea finanțării edificării unei locuințe, demers care nu oferă certitudinea finalizării imobilului, iar pe durata derulării acestuia scopul măsurii de protecție socială nu este atins.

**89.** Legislația primară relevă împrejurarea că scopul original al acestei compensații lunare pentru chirie este închirierea unui spațiu locativ corespunzător îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în absența căruia nu poate fi concepută existența unui contract de închiriere. Or, din moment ce măsura de protecție socială analizată reprezintă o utilizare alternativă a acestei compensații, rezultă că, în mod simetric, nici aceasta nu poate fi alocată decât pentru achitarea ratei aferente unui credit imobiliar/ipotecar destinat achiziționării unui spațiu existent, care poate fi locuit.

**90.** Aceeași concluzie este confirmată și de normele infralegale care reglementează cuantumul și condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie cadrelor militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale, adoptate în temeiul [art. 20<sup>1</sup>alin. 3 din Legea nr. 80/1995](#), prin Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005, act normativ emis în vederea organizării executării legii.

**91.** Astfel, [potrivit art. 4<sup>1</sup> din Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#), cadrul militar aflat în situația prevăzută la [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup> din Legea nr. 80/1995](#), care optează pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței, beneficiază de compensația lunară pentru chirie dacă îndeplinește cumulativ atât cerințele prevăzute la [art. 2 lit. a\), c\) și d\)](#) sau [art. 3 alin. \(1\) lit. b\), b<sup>1</sup>\), c\) și f\)](#) din hotărârea de Guvern, cât și următoarele condiții:

**a)** nu deține locuință proprietate personală nici el și nici soția/soțul în garnizoana/localitatea în care a fost numit în prima funcție, a fost mutat în interesul serviciului, a fost detașat și/sau împuternicit, alta decât cea achiziționată prin creditul ipotecar/imobiliar sau prin contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate pentru care se solicită acordarea compensației lunare pentru chirie;

**b)** prezintă, în copie, un contract de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe, încheiat în nume propriu sau împreună cu soția/soțul. Contractul de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe va fi însoțit de contractul de vânzare-cumpărare a locuinței respective;

**c)** locuința achiziționată prin credit ipotecar/imobiliar sau prin contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate să fie astfel situată încât să îi permită cadrului militar îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

**92.** Normele citate impun cadrelor militare eligibile să prezinte, în copie, un contract de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe, încheiat în nume propriu sau împreună cu soția/soțul pentru a putea beneficia de compensația lunară pentru chirie în vederea plății ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar.

**93.** Aceste cerințe întăresc concluzia că scopul modificării legislative introduse în [Legea nr. 80/1995](#) prin [Legea nr. 288/2018](#) este, așadar, cel al asigurării imediate, în favoarea cadrelor militare, a unei locuințe utile, cu destinația de domiciliu/reședință, aptă de a fi locuită efectiv, așadar susceptibilă de a fi exploatată în sens și în interes casnic.

**94.** Ele implică, alături de celelalte condiții de care depinde valorificarea acestui beneficiu, ca respectiva locuință să existe de plano în materialitatea ei la momentul achiziției și exclud ipoteza plății compensației pentru chirie sub forma ratelor aferente unui credit ipotecar contractat în vederea construirii, în viitor, a unui spațiu locativ, întrucât scopul legii nu ar fi atins într-o atare ipoteză, ci încălcat.

**95.** Dintr-o altă perspectivă, trebuie subliniat că îndeplinirea condițiilor reglementate de [art. 4<sup>1</sup> din Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#) trebuie dovedită de cadrul militar prin depunerea unui raport scris adresat comandantului/șefului unității militare, la care se atașează înscrisurile enumerate de [art. 6](#) din același act normativ.

**96.** Examinarea acestor condiții, care implică și depunerea documentelor menționate de actul normativ, relevă faptul că acestea nu ar putea fi îndeplinite în situația în care compensația pentru chirie ar fi solicitată în vederea achitării ratei aferente unui credit ipotecar pentru construirea unui imobil.

**97.** Aceasta, întrucât un imobil aflat în construcție nu satisface condiția de a fi situat într-o locație care să permită cadrului militar îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, impusă de [art. 4<sup>1</sup> lit. c\) din Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#). Totodată, această situație este incompatibilă cu obligația solicitantului de a nu închiria sau schimba destinația locuinței, care trebuie dovedită prin semnarea unei declarații pe propria răspundere, conform [art. 6 alin. \(6\) lit. a\)](#) din același act normativ. De asemenea, o atare construcție nu poate fi calificată drept imobil achiziționat, astfel

încât dovada intabulării dreptului de proprietate să poată fi realizată cu un extras de carte funciară, așa cum stipulează [art. 6 alin. \(6\) lit. d\) din Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#).

**98.** Către aceleași concluzii converg și dispozițiile [art. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 1.867/2005](#), care corelează momentul încetării compensației pentru chirie cu data dobândirii unei locuințe în proprietate personală sau cu cea a punerii la dispoziție de către angajator a unui spațiu locativ corespunzător.

**99.** Mai trebuie menționat că, deși sesizarea vizează creditul ipotecar, distincția dintre acesta și creditul imobiliar - în condițiile în care ambele pot fi destinate achiziției, construirii sau renovării unei locuințe - este artificială din perspectiva finalității soluției legislative disputate, circumscrisă necesității de a asigura cadrelor militare o locuință corespunzătoare, care să le permită îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, amplasată în consecință, așadar utilă, care există în materialitatea ei.

**100.** Ca atare, numai un atare imobil poate constitui obiect al procedurii de achiziție, în sensul [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup> din Legea nr. 80/1995](#), prin credit bancar, restituibil prin plata de rate lunare sau prin contract de vânzare cu plata în rate lunare, acoperite prin plata compensației.

**101.** Înalta Curte de Casație și Justiție reiterează faptul că ceea ce s-a urmărit prin această măsură de protecție socială a fost asigurarea unui drept concret și efectiv la locuire, ea fiind prevăzută atât în interesul angajatului, cât și în cel al angajatorului, întrucât numai astfel se asigură îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu ale angajatului, respectiv prin facilitarea obținerii unor condiții propice de trai.

**102.** În concluzie, analizând textele de lege supuse interpretării printr-o abordare teleologică, logică, sistematică și gramaticală, rezultă că legiuitorul a avut în vedere la stabilirea beneficiului compensației lunare pentru chirie exclusiv situațiile în care se dobândește efectiv un spațiu de locuit preexistent, respectiv un imobil construcție edificat - casă, apartament -, în care se poate locui, prin intermediul unui contract de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau al unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe. Așadar, sensul noțiunii de „achiziție” nu poate fi clarificat prin scoaterea acesteia din contextul general al reglementării, ci, dimpotrivă, numai din perspectiva scopului declarat al acesteia din urmă, după cum s-a subliniat deja.

**103.** În aceste condiții, contractele de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe nu pot fi valorificate pentru utilizarea compensației pentru chirie, câtă vreme [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup> din Legea nr. 80/1995](#) particularizează scopul contractării creditului ipotecar ca fiind acela de achiziție a unei locuințe, iar extinderea sferei de aplicare a legii apare incompatibilă cu finalitatea măsurii de protecție socială, impusă prin voința legiuitorului.

**104.** Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor [art. 521 din Codul de procedură civilă](#) și [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#),

## ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Tribunalul Arad - Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 1.747/108/2024.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 20<sup>1</sup> alin. 2<sup>1</sup>, alin. 2<sup>2</sup>, alin. 2<sup>3</sup>, alin. 2<sup>5</sup> și alin. 3 din Legea nr. 80/1995](#) privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

*Dreptul la compensația lunară pentru chirie nu poate fi recunoscut și cadrelor militare care au încheiat contracte de credit ipotecar în vederea construirii unei locuințe.*

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 349/114/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

*Dacă dispozițiile [art. 111 din Legea nr. 145/2019](#) privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare, și ale [art. 25 din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020](#) privind stabilirea condițiilor de acordare în beneficiul polițiștilor de penitenciare a compensației lunare a chiriei, precum și a compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței, cu modificările și completările ulterioare, se aplică exclusiv polițiștilor de penitenciare care obțin contractarea unui credit ipotecar/imobiliar după intrarea în vigoare a [Legii nr. 145/2019](#), adică după data de 1 august 2019.*

Obligatorie, potrivit [art. 521 alin. \(3\) din Codul de procedură civilă](#).

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 februarie 2025.

**VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

**MARIANA CONSTANTINESCU**

**Magistrat-asistent,**

**Cristian Balacciu**